

Nr. 7

Nieuwsbrief

MEI 2020

Tijdelijke Commissie
Mijnbouwschade Groningen

→ Schade-opnames
weer opgestart

→ Bepaling waardedaling
huizen

→ Wat is smartengeld?

Schade-opnames hervat met coronaprotocol

De schade-opnames zoals die voor de coronacrisis plaatsvonden, zijn sinds 11 mei weer hervat. Uitgangspunten zijn: veilig en altijd vrijwillig. Dat betekent onder andere altijd anderhalve meter afstand bewaren.

Voor de hervatting van de schade-opnames maken de expertisebureaus een doorvertaling van het protocol dat de bouw- en installatiebranche hanteert. Dat betekent onder meer de ruimte vooraf 15 minuten laten ventileren door de eigenaar, deuren alvast openzetten, handen wassen en altijd anderhalve meter afstand bewaren. Er worden geen mondkapjes gebruikt. De zaakbegeleider is niet bij de schade-opname aanwezig, maar heeft voor- en achteraf telefonisch contact met de schademelder.

Reisbewegingen

De hervatting is mogelijk nu er steeds meer duidelijk is over het virus en iedereen zich beter bewust is van de risico's. De TCMG sluit in de wijze van hervatting van de schade-opnames volledig aan op de richtlijnen van het RIVM. Om de reisbewegingen te beperken, wordt begonnen met onafhankelijke deskundigen (en andere schade-opnemers) uit Noord-Nederland. Ook zal er maximaal één schade-opname per deskundige per dag zijn.

“

Het is de bedoeling om zo spoedig mogelijk weer honderden schade-opnames per week uit te voeren.

Doorlooptijd

Het is de bedoeling om zo snel mogelijk weer honderden schade-opnames per week uit te voeren. Exacte aantallen zijn afhankelijk van de bereidheid van schademelders en de ervaringen die opgedaan worden de komende weken. Doel is weer terug te komen op een doorlooptijd van nieuwe (reguliere) schademelding tot besluit van maximaal een half jaar.

Oudste eerst

Alle type schademeldingen komen in aanmerking voor hervatting van de schade-opnames die weer ter plekke plaatsvinden. Begonnen wordt met de schademeldingen die het oudste zijn. Zoals altijd is ook de beschikbaarheid van deskundigen en hun eventueel benodigde specialistische kennis bepalend voor de mate waarin dat mogelijk is. Dit is vooral belangrijk bij monumenten, bedrijven en agrariërs.

Alternatief voor kwetsbare groep

Bij de hervatting van de schade-opnames bij mensen thuis, wordt er één uitzondering gemaakt: de kwetsbare groepen zoals het RIVM die beschrijft. Het gaat onder andere om mensen die vanwege ouderdom of ziekte kwetsbaar zijn. Ook bij mensen die symptomen vertonen van besmetting met het coronavirus, is de schade-opname nu niet mogelijk. Volgens de RIVM-richtlijnen is het niet verstandig daar langs te gaan met een onafhankelijke deskundige. Vooraf worden diverse checks gedaan om dat te voorkomen. Voor hen zijn er alternatieven. Zo blijft er de mogelijkheid voor een schade-opname met videoverbinding, zoals die al enige weken wordt uitgevoerd. Verderop in deze nieuwsbrief een reportage over hoe dat in zijn werk gaat. *Lees verder op de volgende pagina ►*

Schade-opname via videoverbinding: “Prima te doen”

Op jacht naar scheuren en andere schades lopen schademelders met een smartphone in de aanslag door hun woning. Ze doen via een videoverbinding samen met een onafhankelijke deskundige een schade-opname. In coronatijd kan het een alternatief zijn voor schademelders die behoren tot een risicogroep en waar een gewone schade-opname niet mogelijk is.

Schademelder Hilko Boer (54) uit Holwierde beschouwt zichzelf bepaald niet als ‘handig’ met computers en smartphones. “Als het ingewikkeld wordt, vraag ik het mijn zoon. Maar een foto maken en e-mail verzenden lukt me nog wel.” Volgens hem ben je dan meer dan voldoende

vaardig voor de zogenoemde schade-opname op afstand. “Het wijst zich haast vanzelf, met een beetje uitleg.”

Live

Het idee is simpel: via een klik op een toegestuurd linkje neemt de deskundige

de smartphone of tablet tijdelijk over van de schademelder. Er start een videoverbinding, zodat de deskundige op afstand live meekijkt via de camera. Met de luidspreker aan worden aanwijzingen gegeven, waarbij de schademelder de mobiel richt en de deskundige telkens de foto’s maakt die nodig zijn voor het adviesrapport.

Uurtje

“Het begon niet goed. De verbinding haperde. Maar nadat we allebei onze

telefoons opnieuw hadden opgestart, ging het wel”, zegt Boer. “We gingen eerst even buiten fotograferen en vervolgens van de bovenverdieping naar onderen. In minder dan een uur waren we klaar. Volgens mij kan iedereen dit.”

Verbaasd

Ook Manuël Haan (34) uit Winschoten is positief over de schade-opname via videoverbinding. “Ik was verbaasd dat het mogelijk was bij de TCMG.” Uiteindelijk kostte het drie kwartier om de schades met zijn smartphone samen met de deskundige op te nemen. “Op zich zou meer schades opnemen ook wel prima gaan, maar je stuit op een praktisch probleem: de accu loopt hard leeg. Ik was nu zestig procent kwijt in die korte tijd.”

Hobbels

Volgens Haan is de methode vrij eenvoudig. Toch zitten er wel wat technische hobbels in. “Als je om een huis loopt, kan de wifi-verbinding wegvallen. En dan valt de hele videoverbinding ook weg. Je moet de wifi dus vooraf uit doen. En als het toch misgaat, moet je ook weten hoe je de videoverbinding weer opnieuw opstart. Ik denk dat veel mensen dat wel kunnen, maar dat niet iedereen die vaardigheid heeft.”

Schade in je portemonnee

Een scheur in de muur is te zien en te repareren, maar schade in je portemonnee is lastiger vast te stellen. Wie een huis bezit of bezat in het bevinggebied kan zo'n schade hebben opgelopen. De waarde van het huis heeft zich dan anders ontwikkeld dan zonder bevingen. Is dat vast te stellen? Ja, maar je moet er voor hebben doorgeleerd, want het is knap ingewikkeld.

Econometristen, experts die met wiskunde en statistieken modellen maken, hebben sinds 2012 verkochte woningen vergeleken met woningen elders in het land die dezelfde kenmerken hadden. Hierdoor waren ze in staat de waarde-daling van Groningse huizen te bepalen.

Welke methode?

Een commissie onder leiding van Prof. mr. Fred Hammerstein heeft vorig jaar een rekenmethode geadviseerd. We onderzoeken op dit moment of en in hoeverre deze voorgestelde methode de beste is. Ook willen we nog eens goed kijken naar de berekening van een andere, nieuwere methode, die met andere kenmerken en andere grenzen werkt. Dat moet zorgvuldig en daarom is het nu nog niet exact duidelijk hoe de vergoeding straks wordt berekend. Het uiteindelijke doel is een goede regeling te ontwikkelen die rechtvaardig is voor gedupeerde

woningbezitters. Zij moeten een rechtvaardige vergoeding krijgen die is bepaald op basis van de beste wetenschappelijke inzichten in de waardeverschillen.

Waardedalingregeling

Als de Tijdelijke Wet Groningen ingaat, mogelijk per 1 juli, kan het IMG via de Waardedalingregeling huiseigenaren eenmalig vergoeden voor de schade aan de waarde van hun woning tussen augustus 2012 en januari 2019. Of het huis nu al is verkocht of niet. Wat we al weten over die regeling is dat u een aanvraag makkelijk digitaal kunt indienen. Bij de aanvraag vullen we gegevens uit het Kadaster of van de WOZ voor u in. De meeste eigenaren hoeven alleen te controleren of de gegevens kloppen en kunnen de aanvraag digitaal versturen.

Eigendomssituatie

Anders loopt het wellicht als er iets in de eigendomssituatie van de woning is veranderd, zoals bij een huwelijk, overlijden of scheiding. Veel is bekend, maar niet alles wordt in het Kadaster verwerkt. Wanneer iemand is getrouwd en nu een mede-eigenaar heeft, bijvoorbeeld. Dat moeten eigenaren aanvullen bij hun aanvraag door het uploaden van documenten. Dan duurt het proces mogelijk iets langer, want iemand van het IMG moet kijken of het klopt en compleet is.

Meer informatie

In de aanloop naar het openen van de regeling zal steeds meer informatie verschijnen op [schadedoormijnbouw.nl](https://www.schadedoormijnbouw.nl)

Smartengeld, wat is dat eigenlijk?

In aanloop naar het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) wordt er onderzoek gedaan naar een Smartengeldregeling voor immateriële schade. De regeling wordt vervolgens uitgewerkt. De vraag is: wat weten we over smartengeld in Nederland en wat heeft Groningen daaraan?

Smartengeld is de vergoeding die wordt toegekend bij immateriële schade. Dat is schade die iemand lijdt in de vorm van pijn, verdriet, gederfde levensvreugde of geestelijk leed. Het is ook schade die niet direct in geld valt uit te drukken. Doel van smartengeld is verzachting,

erkenning en genoegdoening bieden voor het aangedane leed. Dat maakt het recht op smartengeld hoogstpersoonlijk.

Recht doen

Bij de meeste mensen is smartengeld bekend van verhalen over enorme

schadevergoedingen die in Amerika worden toegekend. Honderdduizenden euro's smartengeld voor bijvoorbeeld te hete koffie in een restaurant. Maar dat zegt voor Groningen niet zoveel. Want de Groningse situatie is, zelfs voor Nederland, uniek. Net als elke situatie van iedere Groninger. Het is daarom zoeken naar een goede basis voor een Smartengeldregeling die in lijn is met wet- en regelgeving en die recht doet aan de persoonlijke omstandigheden van Groningers.

Misverstand

Om die erkenning en verzachting te ervaren, is ook enig begrip nodig over schade die niet met smartengeld wordt vergoed. Smartengeld is geen vergoeding voor gemaakte kosten, want dat is materiële schade. Ook als iemand bijvoorbeeld door stress zijn baan en inkomen verliest, kan dat inkomensverlies als 'materiële schade' worden gezien. Vergoeding ervan gebeurt dan niet met smartengeld.

Lees verder op de volgende pagina ►

Hetzelfde geldt voor de kosten van een psycholoog en gederfd woongenot. Overigens kunnen Groningers ook voor dat soort schade straks wel bij het IMG terecht.

Beperkt

In de wet staat dat slechts in een beperkt aantal gevallen recht op smartengeld bestaat. Een daarvan is als er sprake is van een 'aantasting in de persoon'. En als uitgangspunt geldt dat zoiets onderbouwd moet worden. Ook in Groningen kan er sprake zijn van aantasting in de persoon door bodembeweging door gaswinning. Dat volgt uit antwoorden van de Hoge Raad, het hoogste rechtsorgaan voor dit soort schade.

Methodiek

Nu is het de vraag voor welke Groningers dat nu precies geldt. Recent deed het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden daar een uitspraak over. Ook is er een speciale commissie geweest die hierover advies uitbracht aan het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. We onderzoeken die uitspraken en adviezen. We zoeken daarbij aanknopingspunten voor een methodiek die de procedure voor smartengeld zo eenvoudig mogelijk maakt. Tegelijk moet deze rekening houden met de persoonlijke omstandigheden.

Meer informatie

Op onze website staat wat we daar tot nu toe over hebben vastgesteld. We verzamelden er ook enkele voorbeelden van smartengeld. Kijk verder op schadedoormijnbouw.nl/smartengeldregeling.

Hoe komen we tot een Smartengeldregeling?

Het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) komt met een Smartengeldregeling voor immateriële schade.

We bespreken de ontwikkeling ervan met de maatschappelijke organisaties.

Smartengeld gaat over leed dat 'hoogstpersoonlijk' is. Het moet voor mogelijk vele duizenden Groningers worden geregeld. En het moet passen binnen de Nederlandse wet- en regelgeving.

Dat vraagt om het maken van keuzes door het IMG.

Erkenning

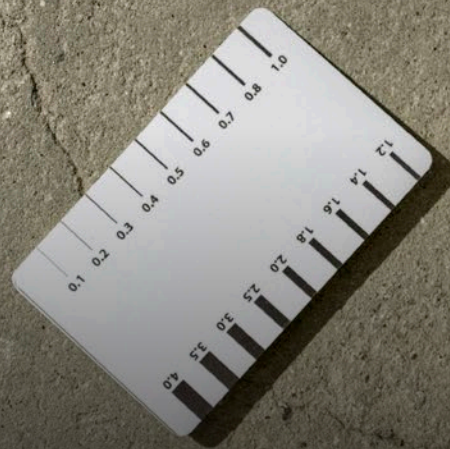
Omdat het gaat om 'genoegdoening' en 'erkenning', is het belangrijk te snappen wat de Groninger wil. De maatschappelijke organisaties Groninger Gasberaad en de Groninger Bodem Beweging helpen ons dit te begrijpen. Wij bespreken dit aan de hand van grofweg drie stappen:

Meer informatie

Communicatie over de Smartengeldregeling vormt een belangrijk onderdeel, vooraf en tijdens de uitvoering van de regeling. We melden onze vorderingen op schadedoormijnbouw.nl/smartengeldregeling.

AOS-inspectie in ganzenpas

Ook tijdens de coronacrisis voert de TCMG inspecties uit na een melding van een mogelijk acuut onveilige situatie (AOS). Vanzelfsprekend met inachtneming van de 'anderhalvemeterregel'. Harry Klingenberg en Janny Slager uit Winsum kregen het AOS-team over de vloer.

Bij de 'bijna zeventigers' waren onlangs overnachts scheuren in het verlaagde plafond ontstaan waarna het stel voor erger vreesde. "Wij waren ongerust", legt Harry uit. "We hebben toen in overleg met onze zaakbegeleider via de website een AOS-melding gedaan."

Sterrenhemel

Een dag later kregen ze bezoek van bouwkundig adviseur Mark Gigengack die een acuut onveilige situatie vaststelde, waarna een bouwbedrijf het plafond veiligstelde. Harry: "Ze hebben om de 60 centimeter

27 schroeven met rozetjes in het betonnen plafond geschroefd. Onze vrienden noemen het gekscherend de sterrenhemel. Het plafond is veiliggesteld, nu is het wachten op de beoordeling van de schademelding. Die laat jammer genoeg langer op zich wachten vanwege de coronacrisis."

Achterom

Voorafgaand aan de inspectie werd de aangepaste coronawerkwijze telefonisch doorgesproken. "Mark vroeg hoe het stond met onze gezondheid en of we

op de hoogte waren van het corona-probleem. Hij legde uit dat er geen handen geschud zouden worden en dat we anderhalve meter afstand tot elkaar moesten bewaren. Toen stelde mijn vrouw voor om niet via de voordeur het huis te betreden, want dan moet je door een halletje en dus dicht langs elkaar heen. Kom maar achterom, want dat doet iedereen. Daar hebben we genoeg ruimte."

Automatisme

Ook de anderhalve meter vormde geen probleem. Janny: "We zijn er al weken op ingesteld om iedereen te mijden, het is een soort automatisme geworden. Het enige dat in de buurt komt van iets van een contact is bij het zetten van een hand-

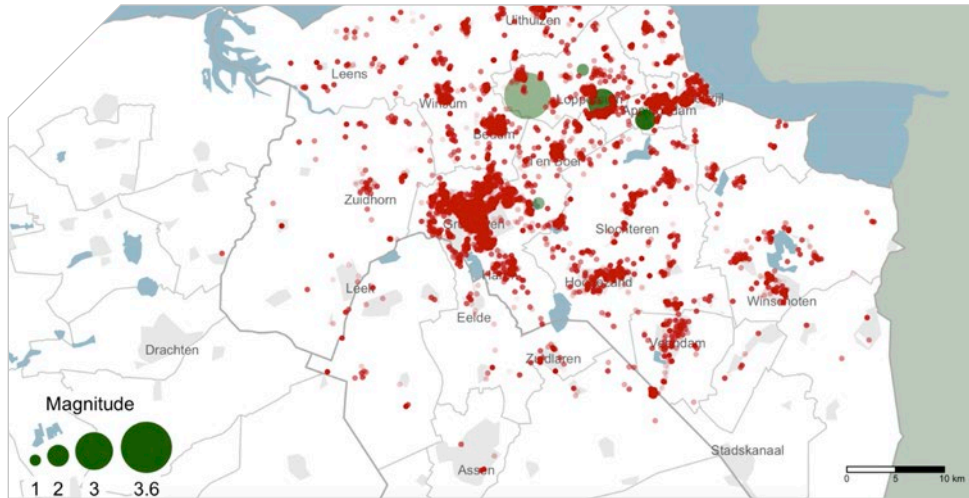
tekening. Voor de rest dans je gewoon wat om elkaar heen, zoals je dat op andere plekken ook doet."

Driehoog

En de woonkamer is 'best wel ruim', aldus Harry. "We wonen niet op een flatje driehoog achter. Dus als je met vier man om tafel gaat, zit er makkelijk anderhalve meter tussen. Zeker als eenieder op de hoek van de tafel zit."

Uitsluiten

Volgens Mark is deze manier van inspecteren verantwoord, zolang je continu probeert besmettingsoverdracht uit te sluiten. "Dus goed je handen wassen, geen kopjes koffie en in ganzenpas de situatie inspecteren."

Verdere stijging schademeldingen wijst op inhaalslag

Op verzoek van de TCMG deed de Rijksuniversiteit Groningen onderzoek naar de verdere stijging van schademeldingen. De huidige 700 tot 900 nieuwe schademeldingen per week lijken een inhaalslag te zijn op het niet melden van schade sinds 2012. De TCMG gaat er nu vanuit dat deze aantallen voorlopig blijvend zijn.

Aanleiding van het onderzoek vormde de stijgende schademeldingen in het najaar van 2019. Dat aantal had nog hoger kunnen zijn, zo concluderen de onderzoekers. Een kwart van de mensen met schade meldde deze namelijk nog niet, zo bleek uit een enquête in die periode. Er werd wel veel meer schade gemeld uit de plaatsen die rond de voormalige

NAM-contour zijn gelegen. De TCMG hanteert een ruimer effectgebied en keert er ook veel vaker schadevergoeding uit.

Blijvend

“We moeten ons er organisatorisch op instellen dat deze aantallen blijvend zijn”, zegt voorzitter Bas Kortmann van de TCMG. Hij vermoedt dat de mensen die in het najaar van 2019 nog waren afgehaakt de TCMG inmiddels deels wel hebben gevonden. Ook kan de komst van het Instituut Mijnbouwschade Groningen, waar de TCMG in opgaat, een hernieuwde kennisgeving zijn. “Het IMG krijgt de bevoegdheid vergoeding voor waardedaling van woningen en smartengeld uit te keren. Hopelijk merken dan nog meer Groningers dat wij er voor hen zijn.”

De stand van zaken

Wekelijks komen er tussen de circa zevenhonderd tot negenhonderd nieuwe schademeldingen binnen. In de week voor Koningsdag waren dat er bijvoorbeeld 806. Het aantal afgehandelde schademeldingen bedroeg toen 756, vergelijkbaar met de weken daarvoor. De aantallen schademeldingen zeggen niet zoveel over de snelheid van afhandelen. Om te bepalen of de schadeafhandeling voldoende vlot verloopt, rekenen we met doorlooptijden tussen schademeldingen en besluiten.

Lastig

Voor nieuwe schademeldingen zijn de doorlooptijden lastig te berekenen, omdat er wekenlang geen gewone schade-opnames mogelijk waren. Voor de schademeldingen waar al wel een schade-opname was gedaan, is de verwachte doorlooptijd van schade-opname tot besluit gedaald. Dat is ook terug te zien bij de dossiers waarover een besluit werd genomen.

Eind april duurde het bij 84% van die dossiers minder dan een half jaar tot de afhandeling. Een flinke stijging ten opzichte van enkele weken geleden. Zo was dit percentage medio maart nog circa 60%.

20.310

Schademeldingen in behandeling

31.431

Schade-opnames

37.773

Schademeldingen afgehandeld

Deze cijfers zijn van 28 april 2020. De meest actuele cijfers vindt u op schadedoormijnbouw.nl/cijfers

Nieuwsbrief: **bijblijven en reageren**

Via deze nieuwsbrief houden wij u op de hoogte van de afhandeling van de schade door de gaswinning. Graag horen we wat u ervan vindt. Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen of wilt u hem liever digitaal? Op onze website [schadedoormijnbouw.nl/nieuwsbrief](http://www.schadedoormijnbouw.nl/nieuwsbrief) kunt u dat aangeven.

Tijdelijke Commissie
Mijnbouwschade Groningen

Vestigingsadres:

Cascadeplein 10 in Groningen.

Postadres:

Antwoordnummer 3061, 8000 WB Zwolle.

Bezoekadres:

Technieweg 1 in Hoogezand.

Tijdelijk gesloten vanwege het coronavirus.

0800 4444 111

Maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 17.30 uur

Zon- en feestdagen gesloten

www.schadedoormijnbouw.nl

Bezoek onze website voor nieuws over de gevolgen van het coronavirus voor de schadeafhandeling.